

Täysistunto

Keskiviikko 11.10.2017 klo 13.59—16.55

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 8 ja 32 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 135/2017 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan.

Keskustelu

14.45 **Merja Mäkisalo-Ropponen sd:** Arvoisa puhemies! On erittäin kannatettava asia, että ammattikorkeakoulusta valmistuvat kuntoutuksen ohjaajat ovat jatkossa sosiaalialan laillistettuja ammattihenkilöitä. Tähän asiaan liittyy kuitenkin edelleen huoli, sillä kuntoutuksen ohjaajakoulutus ei ilmeisesti tulevaisuudessakaan anna pätevyyttä toimia terveydenhuollon ammattihenkilönä ja suurin osa kuntoutusohjaajien työpaikoista on terveydenhuollon puolella. Tässä on sellainen riski, etteivät kuntoutusohjaajat saa töitä itselleen valmistumisen jälkeen. Useampi kuntoutusohjaaja on ollut minuun yhteydessä ja kertonut, että työnantajat ovat sanoneet, etteivät he palkkaa kuntoutusohjaajia työhön, koska heillä ei ole sitä terveydenhuollon ammattihenkilön statusta. Ongelmaksi on koettu työyhteisössä muun muassa se, että sosiaalipuolen ammattihenkilöllä ei ole kaikissa paikoissa mahdollisuutta päästä tekemään merkintöjä terveydenhuollon asiakas- ja potilasjärjestelmään, ja tämä on suuri puute.

Minä olisin kysynytkin ministeriltä, jos hän olisi täällä ollut esittelemässä asiaa, onko ministeriössä tätä asiaa mietitty, onko näitä terveisiä tullut myöskin ministeriöön. Mutta kun hän ei ole paikalla, niin minä toivon nyt oikein hartaasti, että valiokunta selvittäisi huolella tämän asian, sillä ei ole järkevää kouluttaa ihmisiä ammattiin, jos heillä ei ole työllistymismahdollisuuksia.

14.46 **Arja Juvonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Tämä nyt käsittelyssä oleva lakiesitys on äärettömän tärkeä. 1.3.2016 tuli voimaan laki sosiaalihuollon ammattihenkilöistä, jolla laillistettiin sosiaalityöntekijä-, sosionomi- ja geronomitutkinnon suorittaneet ammattihenkilöt. Laki antoi myös oikeuden käyttää nimikesuojattua ammattinimikettä. Nimikesuojatun sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikkeitä ovat lähihoitaja, kodinhoitaja ja kehitysvammaisten hoitaja. Tämä kuntoutuksen ohjaaja -tutkinto, josta nyt tänään puhumme, jäi ulkopuolelle tästä lainsäädännöstä, ja se oli toki epäkohta, johon moni täällä otti kantaa. Tein myös itse siitä toimenpidealoitteen, ja on todella hieno asia nyt, että toimen-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 102/2017 vp

pidealoite on tavallaan mennyt läpi, koska kuntoutuksen ohjaaja saatetaan nimikesuojatuksi ammattitutkinnoksi.

Mikä se on sitten, tämä kuntoutuksen ohjaaja? Kuntoutuksen ohjaajan tutkinto-ohjelmassa suoritetaan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, jonka tutkintoniemi on kuntoutuksen ohjaaja. Kuntoutuksen ohjaajan tutkinnossa saadaan valmiudet toimia ohjaus-, neuvonta- suunnittelu-, koordinointi- ja kehittämistehtävissä kuntoutuksen eri toiminta-alueilla julkisella, yksityisellä ja kolmannella sektorilla sekä yrittäjänä. Kuntoutuksen ohjaaja osaa arvioida ja edistää eri-ikäisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden ja perheiden arjessa selviytymistä ja toimintamahdollisuuksia. Kuntoutuksen ohjaaja toteuttaa ja koordinoi kuntoutusta yhteistyössä muiden kuntoutusalan ammattilaisten kanssa, ja hänellä on monipuoliset ohjaus- ja neuvontataidot. Hän tuntee myös monitieteisen tietoperustan, kuntoutuskäytännöt sekä kuntoutuksen ajankohtaisen lainsäädännön ja osaa hyödyntää työssään kansainvälistä ICF-viitekehystä, joka liittyy toimintakyky-, toimintarajoite- ja terveysasioihin.

Oli todellakin harmillista, että kuntoutuksen ohjaaja joutui odottamaan laillistamistaan, mutta nyt se tulee. Totta, heidän toimintakuvansa ja tehtäväkenttensä on laaja ja erittäin tärkeä Suomessa. Kuntoutuksen ohjaajien tarve korostuu myös entisestään täällä ikääntyvässä Suomessa, jossa kuntouttavan työotteen ja kuntoutustoiminnan merkitys on suuri.

Edustaja Mäkisalo-Ropponen, nostitte puheenvuorossanne esiin erittäin tärkeän huolen liittyen siihen, millä tavalla kuntoutuksen ohjaaja otetaan huomioon terveydenhuollon piirissä, ja sosiaali- ja terveysvaliokunta, jonka jäsen itse olen, varmasti käsittelee tätä asiaa hyvin monipuolisesti. Mutta meillä on tämä ongelma myös monen muun ammattinimikkeen kanssa, ja geronomit ovat yksi sellainen. Me olemme sosiaalihuollon työntekijöitä, emme terveydenhuoltoalan rekisterissä ollenkaan, ja se on sellainen asia, että siihen tulisi jollakin tavalla ehkäpä pohtia muutosta, olisiko se sitten siellä koulutuksessa, että esimerkiksi sosiaalihuollon geronomin koulutuksen suorittaneet opiskelisivat jonkun verran enemmän sitä itse terveydenhuoltopuolta, esimerkiksi lääkinnällistä hoitoa ja niin pois päin.

Mutta on todella hyvä asia, että nyt tämä lakiasia etenee ja kuntoutuksen ohjaajat voivat jatkaa opintojaan ja ilomielin sitten miettiä, että heillä on mahdollisuus toimia myös lailistetulla ammattinimikkeellä.

14.50 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Täällä edustaja Mäkisalo-Ropponen kantoi huolta kuntoutuksen ohjaajien työllisyystilanteesta ja tulevaisuudennäkymistä. Nyt kun sosiaali- ja terveydenhuoltoa ollaan uudistamassa, niin siinä tavoitteena on sosiaali- ja terveyspalveluiden integraatio. Sen takia näkisin, että tämä kuntoutuksen ohjaus on kyllä varsinainen tulevaisuuden sektori, koska siinä todellakin yhdistyvät sekä sosiaali- että terveydenhuollon sektori ja tavoitteet. Esimerkiksi Siun sotessa, joka on yksi tällainen esikuva sote-uudistuksesta, on omana sektorinaan vahvasti kuntoutusohjaus, josta siis annetaan ohjausta ja neuvontaa kuntoutus- ja palvelujärjestelmään liittyen, ja ihmiset, asiakkaat voivat Siun soten alueella ottaa yhteyttä kuntoutusohjaajaan suoraan ilman lähetettä ja saavat näin tukea, neuvontaa ja ohjausta toimintamahdollisuuksiin. Samalla he toimivat ikään kuin pitkäaikaissairaana tai vammaisen tai muun kuntoutujan yhteyshenkilönä sairaalan, kodin, päiväkodin, koulun tai kuntoutukseen osallistuvien ammattihenkilöiden ja eri palvelujärjestelmien välillä. Minä näen, että kuntoutuksen ohjaukselle ja kuntoutuksen ohjaa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 102/2017 vp

jille on kyllä tulevaisuudessa kysyntää, kun väestö ikääntyy ja kuntoutuksen tarve joka tapauksessa lisääntyy. Siinä mielessä puhumme tulevaisuuden ammatista.

14.52 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Tämä esityshän on todella hyvä siinä suhteessa, että tällä lakiesityksellä saadaan sosiaalihuollon keskeiset ammattiryhmät keskenään lainsäädännöllisesti yhdenvertaiseen asemaan, kuten edustaja Juvonenkin totesi. Edustaja Juvonen totesi puheenvuorossaan myöskin sen, että tämä esille nostamani ongelmahan koskee muitakin ammattiryhmiä kuin kuntoutuksen ohjaajia, ja sen takia tähän pitää tulevaisuudessa kyllä puuttua. Kuntoutuksen ohjaajien tämänhetkinen työpanos on aika usein terveydenhuollon puolella, ja esimerkiksi Siun sotessa on juuri sama ongelma, eli kuntoutuksen ohjaajat ovat viestittäneet minulle, että on hiukan hankala saada sitä työtä, koska toivotaan ja oletetaan, että olisi myöskin terveydenhuollon ammattihenkilö, jotta pystyisi tekemään terveydenhuollon potilas- ja asiakasrekistereihin ne asianomaiset muutokset tai kirjaukset, ja tämä tulee nyt ongelmaksi, minkä takia sanoin, että työllistyminen voi olla vaikeata. Siis olen aivan samaa mieltä edustaja Räsänen kanssa, että kuntoutuksen ohjaaja on erittäin tärkeä ja merkittävä ammattiryhmä tulevaisuudessa, ja sen merkitys tulee korostumaan entistä enemmän, kun tulee sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja kaikki ne uudet haasteet, mitä siellä puolen tulee. Mutta se työllistymisen ongelma on juuri se, jos työnantaja katsoo, että pitää olla myös terveydenhuollon ammattihenkilö.

14.54 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Aivan juuri näin kuten edustaja Mäkisalo-Ropponen vielä puheenvuorossaan totesi, tämä on erittäin tärkeä asia ja on monta kysymystä vielä ylipäänsäkin erilaisten tutkintonimikkeiden kanssa, mitenkä toimitaan. Tässä voimassa olevassa laissa, joka siis viime vuonna astui voimaan ja laillisti sosiaalihuollon työntekijöitä, tätä säädettyä siirtymäaikaa jatketaan sillä tavalla, että kuntoutuksen ohjaajilla on nyt riittävästi aikaa hakea ammatinharjoittamisoikeutta Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta eli Valviralta eli sinne laitetaan hakemus ja sieltä tulee sitten tieto tästä oikeudesta. Siirtymäajan jatkamista ehdotetaan myös muiden sosiaalihuollon ammatinharjoittamisoikeutta tai nimikesuojausta hakevien henkilöiden oikeuksien turvaamiseksi hakemusten käsittelyn mahdollisessa viivästymistilanteessa — siis jatketaan tätä siirtymäaikaa, mikä on erittäin hyvä asia.

Meillä täällä eduskunnassa on viime päivinä keskusteltu muun muassa veteraanien kuntoutustilanteesta ja lisätalousarviolla annetaan sinne sitä lisäresurssia. On ollut ongelmana ja monilta paikkakunnilta on tullut sitä viestiä, että ei ole niitä työntekijöitä, ei ole niitä henkilöitä, jotka vievät sitä kuntoutusta esimerkiksi veteraanin kotiin. Kuntoutuksen ohjaaja on yksi sellainen henkilö, joka voi ottaa tästä asiasta kappia, eli heille on kyllä suuri tarve ja tilaus. Kun me puhumme koko ajan, että vierivä kivi ei sammaloidu ja olisi kuntoututtava työote ja että me jaksaisimme yhä pitempään asua siellä omassa kodissa, niin se tarkoittaa sitä, että siihen tarvitaan ohjausta ja tukea, ja kuntoutuksen ohjaaja on siihen oikea henkilö. Mutta varmasti valiokunnassa käsitellään tämä asia hyvin, ja se olisi se unelma ja haave, että me voisimme myös sitten tähän terveydenhuoltorekisteriin näitä ihmisiä saada. Pelkään, että se ei onnistu, mutta sen eteen tulemme ja tulen jatkamaan edelleen kovasti työtä eduskunnassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 102/2017 vp

14.56 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! On varmasti hyvä, että sosiaali- ja terveysvaliokunta selvittää myös tämän huolen, millä tavalla kuntoutuksen ohjaajat voisivat mahdollisesti saada myös tuon terveydenhuollon ammattihenkilö -statuksen. Se tietenkin edellyttää myös tarvittavaa koulutusta, nimenomaan terveydenhuollon sektorille ulottuvaa koulutusta.

Asiakkaiden, potilaiden, näkökulmasta on erittäin tärkeää, että kuntoutukseen pääsy olisi mahdollisimman kynnyksetöntä, minkä vuoksi nostin tämän Siun soten esimerkin, jossa kuntoutuksen ohjaajalle pääsee ilman lähetettä, ja tällainen käytäntö mielestäni olisi tarpeen olla kaikkialla.

Haluan tässä yhteydessä nostaa esiin myös sen ongelman, että meillä päästäkseen esimerkiksi fysioterapeutin vastaanotolle täytyy useimmiten saada lääkärin lähete ja jonottaa tätä lähetettä. Esimerkiksi Helsingissä on arvioitu, että kun työterveys Helsingissä on avanut fysioterapeuttien suoravastaanotot, niin sillä on säästetty useita miljoonia euroja sairauspoissaolokustannuksissa ja saatu kymmeniätuhansia työkykyisiä päiviä lisää. Ajattelen, että tämä suoravastaanottokäytäntö olisi perusteltua ottaa sote-uudistuksen yhteydessä ihan valtakunnalliseksi käytännöksi — esimerkiksi Norjassa on ihan lainsäädäntöön kirjattu oikeus päästä fysioterapeutin suoravastaanotolle — ja sama koskee tietenkin myös kuntoutuksen ohjaajia, joita usein tarvitaan silloin, kun on monimutkaisemmista ongelmista kysymys.

14.58 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ihan lopuksi vain toivon, että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaisi myönteisen näkökulman ja kannan kuitenkin tähän asiaan periaatteellisesti ja pohtisi mietinnössään vaikka edustaja Räsäsen esille tuomia koulutuksen kehittämismahdollisuuksia, että tämä asia saataisiin kuitenkin etenemään eikä tämä pysähtyisi nyt tähän. Siinä mielessä sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnöllä voisi olla merkitystä, sillä, minkälaisen näkökulman valiokunta ottaa tähän asiaan.

Nyt ihan lyhkäisellä tähtäimellä tietysti tätä työllistymisasiaa helpottaisi se, jos me saisimme näihin kirjaamiskäytäntöihin jonkunlaisia muutoksia elikkä jos mahdollistuisi se, että saataisiin myöskin sinne terveydenhuollon asiakas- ja potilasrekistereihin nämä kirjaamiset. Minä ymmärrän kokonaishoidon näkökulmasta tämän vaikeuden, että jos hyvin tärkeän ammattiryhmän, kuten kuntoutuksen ohjaajat ovat, kirjaamiset eivät näy siinä kokonaiskirjaamisessa, niin se hiukan haittaa sitä työntekoa siellä arkipäivän terveydenhuollossa.

14.59 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tällä lakiesityksellä, niin kuin kaikella, on tietysti niitä taloudellisia vaikutuksia, ja niitähän me täällä aina sitten mietimme, sitä, millaisia ne ovat. Tässä tietysti ne välittömät taloudelliset vaikutukset tulevat kuntoutuksen ohjaajien ammatinharjoittamisoikeuden myöntämiseen liittyvästä päätöksentekoprosessista. Elikkä me puhumme niistä, jotka nyt näitä päätöksiä tekevät, elikkä toisin sanoen Valvirasta, jonka resursseista tulee kantaa huolta. Mielestäni jokaisen lakiesityksen kohdalla, mikä tehdään niin, että se koskettaa Valviraa, pitää myös huolehtia siitä, että heillä on resursseja sitten tehdä sen myötä niitä toimenpiteitä siellä ja viranomaisena toimia.

Sitten tietysti yksi pieni asia, mikä koskettaa sitä itse hoitajaa, joka anoo tänne rekisteriin pääsyä ja laillistettua nimikesuojausta, on se, että se maksaa tälle opiskelijalle. Elikkä se, että anomuksen lähettää ja samalla sen maksaa — sähköisesti nämä nykyään tapahtuvat — on kuitenkin aina semmoinen pieni lovi sinne kukkaraan. Opiskelijoilla ja ammattiin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 102/2017 vp

vasta valmistuneillakin on monesti rahatilanne tiukka, ja sitten sen myötä ylimääräisiä maksuja ammattinsa alussa oleville on aina kritisoitava, ja toki tätä kritisoin nytkin. Mutta hyvä, että saadaan sitten tämä ammattirekisteri aikaan.

15.01 Sari Sarkomaa kok: Arvoisa puhemies! Todellakin tämä lakiesitys on tervetullut ja odotettu. Kuntoutuksen ohjaajien asema sosiaalihuollon työmarkkinoilla on nykyisellään todellakin epävarma, ja työnantajat ovat suhtautuneet hyvin pidättyväisesti muiden kuin laillistettujen ammattihenkilöiden palkkaamiseen tehtäviin, joissa aiemmin edellytettiin sosiaaliohjaajan kelpoisuutta. Todellakin tässä lakiesityksessä, kuten varmasti edellisissä puheenvuoroissa on tullut esille, ehdotetaan muutettavaksi sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annettua lakia, ja todellakin tuota lakia täydennetään siten, että kuntoutuksen ohjaaja (amk) sisällytetään lakiin laillistettavana ammattihenkilönä. Eli nämä kuntoutuksen ohjaajan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt tulisivat olemaan samassa asemassa vastaavantasaisen ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden sosionomien ja geronomien kanssa. On todella hyvä asia se, että tässä säännöksessä myöskin todetaan se, että Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tekisi merkinnän maksutta ilman erillistä hakemusta teknisinä tiedonsiirtoina ja näin ollen sitten tästä ei tulisi kustannuksia.

Mutta se, mihin tässä haluan viitata, on se, että on todella tärkeää, että jatkossa harkitaisiin sosiaalihuollon ammattihenkilörekisterin ja terveydenhuollon ammattihenkilörekisterin yhdistämistä yhdeksi yhtenäiseksi rekisteriksi. Mielestäni tämä olisi erittäin tärkeä asia. Nyt kun ollaan tekemässä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta — toivon, että se menee maaliin — niin on todella tärkeää, että tulisi myöskin tämä yksi yhtenäinen rekisteri. Toivon, että hallitus tässä ripeästi etenisi.

Kannatan tätä lakiesitystä, mutta toki käymme läpi tämän huolella sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, ja mikäli joitain muutostarpeita on ja muutokset ovat perusteltuja, niin toki ne sitten teemme.

15.03 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Sellainen näkökulma, joka täällä ei vielä keskustelussa ole noussut esiin, on asiakasturvallisuus. Tämä rekisteröintihän tarkoittaa käytännössä myös sitä, että näitä ammattihenkilöitä pystytään jatkossa valvomaan, voidaan valvoa heidän pätevyyttään ja myös sitä heidän toimintaansa. Meillä nämä ammattihenkilöiden rekisterit ovat nousseet julkiseen keskusteluun lähinnä valelääkäri- ja valehoitajajupakoiden kautta, ja nyt sitten jatkossa ei voisi olla meillä vale- kuntoutuksen ohjaajia, vaan tarkasti rekisteröitäisiin ja valvottaisiin, että ne henkilöt, jotka toimivat kuntoutuksen ohjaajina, ovat saaneet asianmukaisen koulutuksen ja asianmukaiset luvat. Toki tällä pystytään silloin pitämään myös sitä korkeaa tasoa ja korkeaa osaamista yllä ja vahvistetaan sosiaalihuollon asiakasturvallisuutta.

15.04 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! On erittäin tärkeää, että nämä kuntoutuksen ohjaajat tulevat ikään kuin laillistettujen ammattinimikkeitten joukkoon ja sitä kautta tänne sosiaalihuollon rekisteriin. Mutta tässä kävin muutamien kollegojen kanssa taustakeskustelua. Yleensä tänne tullaan lääkärin läheteellä, ja tämä on pitkälti sitä julkisen puolen toimintaa, mutta kun näillä henkilöillä ei ole sitä terveydenhuollon ammattirekisterimerkintää eli ei ole sillä puolella rekisterissä, niin ilmeisesti näitten hoitojen Kelakorvattavuus silloin, jos tuolta joku yksityisesti haluaisi kuntoutuksen ohjaajan pakeille mennä ja kysyä, mitä pitäisi tehdä, ei ilmeisesti ole mahdollista.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 102/2017 vp

Elikkä siinä mielessä, kun täällä edustaja Sarkomaa nosti esille tämän, olisiko näitä rekistereitä syytä lähteä viemään yhteen yhteiseen rekisteriin, varmaan tämäkin on sellainen pidemmän tähtäimen pohdittava asia. Mutta tätä toivoisin vielä, jos täällä jollakin kollegalla on tähän selkeä näkemys, onko vai eikö ole tätä Kela-korvattavuutta näistä hoidoista. Tietenkin silloin, kun on lääkärin läheteestä kysymys ja ollaan sillä puolella, näin on, mutta jos vaikka yksityisenä ihmisenä haluaisin hakeutua kysymään, minkälaista kuntoutusohjelmaa olisi syytä noudattaa, niin tämän tyyppisestä ei voisi saada silloin myöskään Kelan puolelta korvausta.

15.05 Sari Sarkomaa kok: Arvoisa puhemies! Todellakin tämä rekisteröinti mahdollistaa osaltaan sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tehokkaan ohjauksen ja valvonnan, niin kuin tässä edustaja Räsänen totesi. Eli tämä tietenkin turvaa sosiaalihuollon asiakkaiden oikeutta hyvään sosiaalihuoltoon. Tällä ehdotuksella todella tehostetaan sosiaalihuollossa työskentelevien lähihoitajien rekisteröintiä ja tuotaisiin myöskin ohjeet asianmukaisesti viiranomaisohjaukseen ja -valvontaan.

Nuo suoravastaanotot, joita on fysioterapeuteilla ja sairaanhoitajilla, ovat usean tutkimuksen mukaan — esimerkiksi fysioterapeutin suoravastaanotto — vaikuttava toimi työkyvyllä, ja ne säästävät voimavaroja mutta myöskin lisäävät työtyytyväisyyttä. Ennen kaikkea potilaan hoito paranee. Ja on todella tärkeää, että kokonaisuudessaan, kun sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta tehdään, pykälät tehdään niin, että suoravastaanotot ovat mahdollisia.

Kela-korvauksenhan on tarkoitus nyt poistua. Toki paljonhan siitä ei enää ole jäljellä, koska sitä on leikattu. Mielestäni se ei ole ollut perusteltua, se on ollut hyvä tapa edesauttaa valinnanvapautta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon lakiuudistuksessa on erittäin tarkkaan katsottava, että suoravastaanotot ovat mahdollisia. Näin voidaan käyttää koko sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstö parhaalla mahdollisella tavalla. Tietenkin ne toimet, joihin lääkärin lähete tarvitaan, ovat oma joukkonsa, mutta suoravastaanotot ovat tulevaisuutta. Toivon, että meidän sote-uudistus ei ole lääkärilähtöinen vaan koko sote-henkilöstön osaamisen hyödyntävä. Erityisen tärkeää tämä on kuntoutuksessa.

15.07 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Päivi Räsänen, nostitte esiin juuri sen, mikä näiden rekistereiden ja asioiden keskiössä on, elikkä asiakasturvallisuus, potilasturvallisuus ja se, että asiakas tietää, että häntä hoitava ihminen, on se sitten lääkäri tai hoitaja, on todellakin koulutuksen käynyt ja ammattinsa omaava.

Sosiaalihuollon ammattihenkilöt rekisteröidään JulkiSuosikki-rekisteriin ja terveydenhuollon henkilöt taas JulkiTerhikkiin. Niin nopeasti se toimii, että tässä näppäilin omat tietoni — olen koulutukseltani apuhoitaja, perushoitaja ja geronomi — ja löysin täältä omat tietoni. Elikkä niin nopeasti näppäilemällä henkilön nimen pystyt saamaan sen selvyden, että onko se henkilö siinä lähellä, joka sinua hoitaa, varmasti sitten koulutuksen käynyt. Eli kyllä näillä rekistereillä on aina oma paikkansa.

Millä tavalla sitten sille henkilölle, joka ehkä jättää rekisteröitymättä, tieto kulkee — niin opiskelijoille kuin myös sitten jo pidemmän aikaa työelämässä olleelle — siitä, että tällainen mahdollisuus on tällä hetkellä, että ei käy sitten niin, että jää vahingossa rekisteröitymättä ja sitten ei ole tietoja täällä sivustoilla?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 102/2017 vp

Erittäin huolestuttavaa on se, että ei ole niinkään kauan aikaa siitä, kun oli taas tällainen tapaus, että ei ollut sairaanhoitaja mutta esiintyi sairaanhoitajana, teki hoitotyötä. Elikkä kyllä tarkkana pitää olla, ja sitä varten tehdään rekistereitä. Hieno juttu, että nostitte esille, sosiaali- ja terveystieteiden edustaja Sari Sarkomaa, hyvin tärkeän asian: Miksi näitä rekistereitä ei voisi yhdistää? Minkä takia täytyy olla kaksi erilaista? Se toki helpottaisi myös varmasti toimintatapoja.

15.09 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! Viittaan vielä tuohon edustaja Sarkomaan puheenvuoroon. Itsekin otin jo sitä ennen tämän fysioterapeutin suoravastaanottotoiminnan esiin ja olen tehnyt siitä myös kirjallisen kysymyksen hiljattain. Todellakin toivon, että sitä oltaisiin edistämässä, koska siitä on saatu erittäin hyviä kokemuksia.

Samaan yhteyteen kuuluu toki myös tämä kuntoutusohjaus kokonaisuutena, ja toivon myös, että meillä jatkossa olisi kaikilla sote-alueilla mahdollisuus päästä ilman lähetettä kuntoutuksen ohjaajalle, jolloin pystytään katsomaan suuria kokonaisuuksia tämän ihmisen ja hänen perheensä, lähipiirin kannalta, että minkälaisia palveluja hän tarvitsee eri yhteyksissä.

Jos ajatellaan pelkästään tuki- ja liikuntaelinsairauksia, niin ne vaivaavat joka viidettä työikäistä, useampaa kuin joka kolmatta eläkeläistä. Yli miljoonalla suomalaisella on jokin pitkäaikainen tuki- ja liikuntaelinten sairaus, eli jo siinä tarvitaan kuntoutusta ja kuntoutuksen ohjausta, puhumattakaan siitä, että kuntoutus toki liittyy muuhunkin kuin ihmisen fyysiseen terveyteen. Se liittyy siihen, kuinka pystytään erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa toimimaan, ja se liittyy myös mielenterveysongelmiin.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin sosiaali- ja terveystieteiden edustajalle.